

FEITEN EN COMMENTAREN OVER ALCOHOL EN DRUGS

113-de jaargang no. 5

september-oktober 2013

BETER WETEN GARANDEERT GEEN BETER HANDELEN

Menselijk gedrag is het resultaat van een samenspel van een groot aantal factoren. Enerzijds wordt gedrag beïnvloed door aangeboren factoren als gevoeligheid, mentaliteit en karakter. Anderzijds wordt gedrag beïnvloed door externe factoren als cultuur, ervaring en kennis.

Sinds meer dan vijfendertig jaar is voor Nederland de alcoholbalans negatief. Dat wil zeggen dat alcohol de samenleving meer kost dan hij oplevert. Bovendien verdwijnen de baten in andere zakken dan degene van waaruit de kosten betaald moeten worden. De alcoholbranche onttrekt zich aan het principe dat de vervuiler moet betalen.

De wetenschap levert in hoog tempo nieuwe gegevens over de nadelen van de consumptie van alcohol. De ene keer betreft het zaken op fundamenteel biologisch of biochemisch gebied. Een andere keer op medisch gebied. En dan weer op statistisch, demografisch of sociaal-psychologisch gebied. Wie ook maar een deel van die kennis tot zich laat doordringen, heeft alle redenen om zijn alcoholgebruik drastisch te beperken of er helemaal van af te zien.

Toch is het Nederlandse alcoholgebruik al vijftien jaar constant. En dat op een letterlijk ongezonder niveau. Blijkbaar zijn de andere gedragsbepalende factoren sterker dan de kennis. Diep in zijn hart weet het publiek namelijk allang al dat alcoholgebruik forse risico's met zich meebrengt. Sommige van die risico's zijn al minstens vierduizend jaar bekend. De recente wetenschappelijke ontwikkelingen hebben daaraan alleen getallen toegevoegd en verklaringen hoe één en ander precies in zijn werk gaat.

Menselijke gewoonten zijn als een soort onkruid. Hoe langer zij de kans krijgen om wortel te schieten, hoe moeilijker zij te verwijderen zijn. Wie al jarenlang alcohol gebruikt zonder nadelige gevolgen, is aan dat gebruik gewend geraakt. Hij heeft ervaring met alcohol, de gewoonte heeft in hem wortel geschoten. Hij zal volgens de theorie van de cognitieve dissonantie moeite hebben om het bestaan van de nadelen van alcoholgebruik te erkennen, laat staan zijn gedrag daardoor te laten beïnvloeden. Soms is alleen een trauma in zijn persoonlijk leven in staat zijn gedrag te veranderen.

Behalve iemands ervaring is ook de omgeving, de cultuur waarin hij leeft mede-bepalend voor zijn gedrag. De cultuur van een samenleving is de grootste gemene deler van alle individuele gedragingen. Specifieke groepen, bijvoorbeeld jongeren, hebben een eigen groeps cultuur. De cultuur wordt vormgegeven door het samenspel van tradities en gewoonten, van reclame, van publiciteit en dergelijke.

De reclame voor alcohol is in onze samenleving onzakelijk, is gericht op het bespelen van gevoelens en emoties. De alcoholreclame heeft het niet over prijzen, alcoholgehalten of verkooppunten. Wel over gevoelens die je krijgt na het gebruik, of over de entourage rondom het gebruik. Zij vertoont toneelstukjes met gezelschappen waar de toeschouwer zich wel tussen zou willen bevinden.

Het zal uit het voorgaande wel duidelijk zijn dat een campagne voor matiging van het alcoholgebruik, niet gebaseerd kan zijn op uitsluitend overdracht van kennis. Ook de cultuur zal moeten veranderen. Alcoholreclame werkt de alcoholvoorlichting tegen. Die reclame zal dus aangepakt moeten worden. Maar dan nog is verandering een zaak van lange adem.

Reclame : zou Grolsch het zo bedoeld hebben ?

Accijnsverhoging België minder dan inflatie

Ook in België heerst de economische crisis. Om de inkomsten van de staat te verhogen heeft men diverse accijnzen verhoogd, waaronder die op alcohol en tabak. De accijns op alcohol is op 5 augustus verhoogd met 8 procent.

Tot nu toe hebben dit jaar België, Frankrijk en Nederland de accijnzen verhoogd. Hopelijk zal Duitsland zich daarbij aansluiten, want dat land kent een zeer lage bieraccijns, en heft in het geheel geen accijns op wijn. Op alcoholgebied is het land zo langzamerhand een goedkoopte-eiland in West Europa.

Ter verdediging van de verhoging voert men in België enerzijds aan dat de belastingdruk meer op consumptie moet komen te rusten en minder op arbeid. Anderzijds wordt als argument aangevoerd het feit dat de accijns op bier al sinds 1996 niet meer is verhoogd. Een argument met betrekking tot de volksgezondheid ontbreekt.

De gemiddelde Belg drinkt veel bier (na de Duitsers en de Tsjechen staan zij op de derde plaats in Europa). De accijnsverhoging zal dus een flink bedrag in de staatskas brengen. Maar die 8 procent staat in geen verhouding tot de inflatie over de afgelopen 17 jaar. Die zal al gauw viermaal zo hoog uitkomen.

**DE ALCOHOLRECLAME
VERKOOPT GEEN
DRANKEN MAAR
ILLUSIES**

Europese minimumtarieven moeten gecorrigeerd voor inflatie

DENEMARKEN VERLAAGDE BIERACCIJNS

De Deense regering heeft de accijns op bier met ingang van 1 juli met 10 procent verlaagd. Dit om het verlies aan omzet tegen te gaan, dat de winkeliers leiden doordat veel consumenten hun bier van over de grens vandaan halen. Een onjuiste en kortzichtige redenering.

Bier is in Duitsland aanzienlijk goedkoper dan in Denemarken. Volgens een enquête van de Deense winkeliers zou het afgelopen jaar 60 procent van de Deense huishoudens bier in Duitsland gekocht hebben. Niet vermeld wordt echter of het om een paar kratjes als vakantiesouvenir ging, of om wekelijkse inkoop.

De Deense regering stelt dat het inkopen in Duitsland haar jaarlijks miljoenen euro's kost aan gemiste accijnzen en belastingen. De minister van Financiën B. Corydon zei dat hij als gevolg van de verlaging hoopte op een **krachtige groeispurt** van de Deense economie. Een hoop die ons inziens ijdel zal blijken te zijn. Zie het voorbeeld van Finland.

In 2004 verlaagde Finland de accijns met 33 procent. De consumptie nam vrijwel onmiddellijk met zo'n 10 procent toe. Maar de schade door alcohol nam eveneens toe. Het aantal alcoholdoden steeg binnen enkele jaren met 23 procent! Voor een deel drinkers, maar voor een ander deel onschuldigen. In het verkeer en bij geweldpleging worden namelijk nogal eens onschuldigen het slachtoffer van andermans alcoholgebruik.

In de financiële motivatie voor de Deense accijnsverlaging, is alleen

maar rekening gehouden met de omzet. Die zal met meer dan 10 procent moeten toenemen, wil het economisch resultaat positief zijn. Het is nog maar de vraag of dat snel lukt (zie alweer het voorbeeld van Finland waar de accijnsverlaging veel drastischer was). Belangrijkste argument tegen de hoop van de minister, is echter het feit dat de extra kosten voor gezondheidszorg, politie en verzekeringen op geen enkele wijze in rekening gebracht zijn.

Een ander belangrijk argument tegen het Deense beleid, is het feit dat Denemarken zijn probleem eenvoudigweg dumpt bij de Zweden (waar de accijnzen nog hoger zijn). Nogal asociaal. Want verwacht mag worden dat de Zweden nu in groten getale in Denemarken zullen gaan inkopen. De Deense verlaging kan het begin zijn van een neerwaartse spiraal. Die zal dan eindigen bij het door de EU gestelde minimum.

Het probleem ligt bij Duitsland. Daar is de bieraccijns bijzonder laag. Pogingen om hem te verhogen hebben enkele malen schipbreuk geleden door tegenwerking van de invloedrijke bierbrouwers.

De oplossing zal dus op Europees niveau gezocht moeten worden. De EU heeft in 1992 (!) minima vastgesteld waar de accijns niet beneden mag zakken. Die minima zijn nooit verhoogd. Dat betekent dat de reële waarde ("koopkracht") van de accijnsopbrengst met meer dan één-derde is gedaald.

In 2006 heeft de Europese Commissie een voorstel gedaan tot correctie van de minimum accijnzen voor de inflatie. Dat voorstel werd echter afgewezen. Gezien de huidige economische crisis is er, naast de argumenten betreffende de volksgezondheid, ook economisch gezien alle reden om de bieraccijns te verhogen.

Dingeman Korf

Nicotine verhoogt alcoholconsumptie

Feestvierders beweren vaak dat hun trek in een sigaret door een alcoholisch drankje wordt opgewekt, en omgekeerd hun trek in alcohol door een sigaret versterkt wordt. Amerikaanse wetenschappers hebben die wederzijdse relatie nu bewezen door experimenteel onderzoek bij ratten.

Onderzoekers van het Baylor College of Medicine bestudeerden eventuele wijzigingen in het gedrag van ratten tegenover alcohol. Zij dienden nicotine toe aan ratten, waarna de dieren alcohol kregen aangeboden. Het bleek dat na nicotine de ratten meer interesse in drank hadden dan voor die toediening. Die verhoogde interesse bleef maar liefst 15 uur bestaan! Dat was opvallend, omdat de nicotine in ongeveer 90 minuten het lichaam van de rat verlaat. Er leek dus een langer durende verandering in het brein bewerkstelligd te zijn.

Op zoek naar de biochemie van die verandering, constateerden de onderzoekers allereerst dat het dopamine-gehalte in het genotscentrum van het brein verhoogd was. Dat veroorzaakt een gevoel van euforie.

De vraag was nu naar de samenhang tussen het effect van nicotine op de trek in alcohol en het dopamine-ge-

halte in de hersenen. Daarbij bleek het stresshormoon glucocorticoïde in het spel te zijn.

De theorie van de onderzoekers luidt nu als volgt. Nicotine veroorzaakt een sterke stijging van het stresshormoon in het bloed. Die verhoging blijft nog geruime tijd bestaan nadat de nicotine het lichaam heeft verlaten. Door het stresshormoon vermindert het genotsgevoel. Het lichaam van de aan alcohol gewende ratten reageert daarop door een toename van het "verlangen" naar alcohol. Kunnen zij aan dat verlangen voldoen, dan verhoogt die alcohol vervolgens het gehalte aan dopamine in de hersenen. Zo kan het genotsgevoel weer op peil komen.

Vertaald naar de mens: wie rookt heeft meer alcohol nodig om hetzelfde genotsgevoel te bereiken. Dat vertaalt zich in meer trek in alcohol. De twee verslavingen versterken elkaar.

COLOFON

De GO: tweemaandelijks voorlichtingsblad over alcohol en drugs, uitgegeven door de Stichting ANGOB. ISSN 0166-2880.

Postabonnement € 10,- per jaar.

Verantwoordelijk eindredacteur:

Dr. ir. D. Korf, Dresselhuisweg 20, 4105 DB Culemborg, tel 0345-473239, e-mail: dkorf@telfort.nl

Administratie:

W. Matla, Hof van Delftlaan 119, 2613 BL Delft, tel. 015-2126904, giro 849 058.

Artikelen voorgaande nummers:
www.angob.nl

Wijn als belegging gekelderd

De prijzen voor exclusieve wijnen zijn gekelderd. De koers van de fondsen die in wijn beleggen zijn daarmee eveneens gekelderd. Oorzaak : instorten van de Chinese wijnmarkt.

Beleggen in wijn was de laatste jaren lucratief. Vooral in China mochten exclusieve wijnen op een sterk groeiende populariteit rekenen. In de zomer van 2011 begon echter een kentering. De hausse was vooral een gevolg geweest van klakkeloos overnemen van Europese oordelen over wat een topwijn was.

De smaak van de Chinezen is namelijk anders dan die van Europeanen. Wat in Europa een topwijn genoemd wordt, bleek voor veel Chinezen maar een matig product te zijn. Franse topwijn bleek voor veel Chinezen vooral een statussymbool, alleen bedoeld om gasten te imponeren. De imponeerbehoefte nam af, en er bleef een overproductie aan topwijnen in de magazijnen liggen. De prijzen kelderden.

China is een enorme markt. Voor wijn is het qua omvang de vijfde markt ter wereld. Nu is nog tweederde van de geïmporteerde wijn afkomstig uit Europa. Maar het aandeel van de "nieuwe wijnlanden" neemt snel toe.

Biertje steeds vaker alcoholvrij

Alcoholvrij bier (malt) heeft het afgelopen jaar zijn opmars voortgezet. Bijna de helft van de bierdrinkers kiest nu wel eens voor alcoholvrij. Overigens meestal niet geheel uit vrije keuze, maar onder druk van de situatie.

Steeds meer Nederlandse bierdrinkers kiezen ook wel eens voor alcoholvrij bier. In 2011 gaf 28 procent te kennen dat zij ook wel eens alcoholvrij bier dronken. In 2012 was hun aantal toegenomen tot 36 procent van de bierdrinkers, en dit jaar werd een percentage van 46 bereikt.

Vrouwen drinken vaker dan mannen alcoholvrij bier, maar het verschil tussen mannen en vrouwen wordt snel kleiner. In 2012 dronk 44 procent van de vrouwen en 30 procent van de mannen wel eens alcoholvrij. Momenteel zijn de percentages 50 voor de vrouwen en 44 voor de mannen. Bij de mannen was de toename dus ruim tweemaal zo groot als bij de vrouwen.

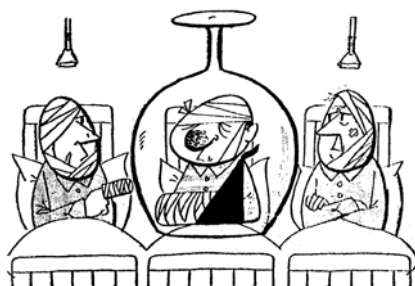
De belangrijkste motieven om te kiezen voor alcoholvrij zijn : geen alcohol willen drinken (54 procent) en geen alcohol mogen drinken (38

GEEN VERSLAAFDE ARTS AAN MIJN BED A.U.B. !

Artsen met een alcohol- of drugsverslaving mogen van de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) gewoon hun werk blijven doen. De regel is dat zolang de verslaving nog geen aantoonbaar negatief effect heeft op het werk, de artsen patiënten mogen blijven behandelen. De Tweede Kamer is het daar niet mee eens.

Het begon afgelopen juni met een uitspraak van de rechtbank in Den Haag tegen een arts uit Zoetermeer. Die arts had in oktober 2012 onder invloed van alcohol de pui van het gemeenschappelijke praktijkgebouw geramd. In dat gebouw werkten onder één dak enkele huisartsen in een maatschap, plus een fysiotherapeut. In het gebouw oefenden zij allen hun praktijk uit, met allen een eigen patiëntenbestand.

Bij de nu veroordeelde arts kwam in 2010 een alcoholprobleem aan het licht. Hij liet zich behandelen en ging na een klein jaar weer aan de slag. Het leek allemaal goed te gaan. Tot die fatale dag oktober vorig jaar. Het gevolg daarvan was dat zijn collega-huisartsen het vertrouwen in hem opzegden en hem vroegen uit de maatschap te treden.

Omdat de verslaafde arts weigerde aan het verzoek van zijn collega's te voldoen, kwam het tot een rechtszaak. Afgelopen juni deed de rechter de uitspraak dat de betreffende huisarts zijn maatschap en het gedeelde pand waarin zijn praktijk gevestigd was, moest verlaten.

Na de uitspraak van de rechter, verklaarde de Inspectie voor de Gezondheidszorg dat zolang een drank- of drugsprobleem geen direct effect heeft op het werk van een arts, de verslaving een privézaak is. Die uitspraak van de IGZ leidde tot beroering onder de leden van de Tweede Kamer. Sommigen zeiden ronduit verbijsterd te zijn.

De regeringspartijen VVD en PvdA gaven als hun mening dat de Inspectie meer het belang van de patiënt moet behartigen. Zij willen dat een arts **direct** op non-actief wordt gesteld. Er wordt dan een onderzoek gestart dat moet uitwijzen of die schorsing weer kan worden opgeheven. Nu is de volgorde nog omgekeerd, eerst een onderzoek en daarna eventueel een tijdelijke schorsing of een definitieve verwijdering uit het register. Ook diverse kamerleden van de oppositiepartijen toonden zich ontstemd over de uitspraak van de Inspectie.

In Nederland zijn ruim 50.000 artsen werkzaam. Uit steekproeven is gebleken dat minstens 10 procent van hen een (eventueel beginnende) verslaving heeft. Er bestaat dus een gigantisch maatschappelijk probleem.

Ook lijkt er met twee maten te worden gemeten. Wie met meer dan 1,3 promille achter het stuur wordt aangetroffen, raakt zijn rijbewijs meteen kwijt. De officier van justitie beslist over eventuele teruggave. Hij doet dus eerst onderzoek, en beslist daarna over eventuele opheffing van de schorsing van de rijbevoegdheid. Bij herhaling van het delict kan een psychiatrisch onderzoek worden ingesteld om uit te maken of de alcomobilist de rijbevoegdheid voor de rest van zijn leven dient te worden ontnomen. Een arts mag blijven werken tot na het onderzoek. Bij de Zoetermeerse arts was het de tweede keer dat hij moeilijkheden had door alcohol.

In de gezondheidszorg werkt men aan mensen. Daarbij is de grootst mogelijke zorgzaamheid gewenst. Alcohol ondermijnt de zorgzaamheid, ondermijnt het verantwoordelijkheidsgevoel. Bij gezondheidszorg dient de eis van 0,0 promille te gelden.

**SPONSORING MAAKT
CLUBS TOT SLAAF VAN
DE SPONSORS**

Veel voortijdige sterfte door alcohol in vroegere Sovjetunie

Betrouwbare cijfers zijn er niet omdat er zoveel drank thuis bereid wordt, maar de staten van de vroegere Sovjetunie hebben waarschijnlijk de hoogste alcoholconsumptie ter wereld. Dat heeft zijn weerslag op de gezondheids-toestand van de bevolking, en is een belangrijke oorzaak van voortijdige sterfte.

Alcohol is in de ex-Sovjetlanden de voornaamste oorzaak van voortijdig overlijden. Ongeveer de helft van de sterfte bij mannen vóór het vijftenzestigste levensjaar, komt voor rekening van de alcohol. Bij vrouwen komt ongeveer 30 procent van de voortijdige sterfte voor rekening van de alcohol. Waarbij bedacht moet worden dat voortijdige sterfte onder vrouwen minder vaak voorkomt dan onder mannen.

Volgens deskundigen van de WHO is de situatie het ernstigst in de vroegere Sovjet-staten Oekraïne en Wit-Rusland (Belarus). Hier zijn de thuisstokerijtjes het talrijkst, en is de overheid het lakst bij het optreden daartegen. Illegaal gestookte wodka, de beruchte samogon, wordt soms door apotheken en drogisterijen verkocht als aftershave!

Volgens K. Danishevsky, vice-voorzitter van het Russische alcohol controlebureau, is tweederde van de voortijdige alcoholsterfte een gevolg van plotselinge hartstilstand. Hoe die stilstand veroorzaakt wordt is nog onduidelijk. Voorlopig zoekt zijn werkgroep vooral naar voorspelende factoren voor alcoholische hartstilstand. Door risicogroepen te identificeren en te behandelen, denkt hij de alcoholsterfte terug te kunnen brengen.

In Rusland heeft men geprobeerd om de wodka drinkers aan het bier te krijgen. Dat is voor een deel gelukt. Maar inmiddels heeft men geconstateerd dat daarmee de alcoholproblemen niet minder werden. Nu zoekt men het in strenger politieoptreden tegen illegaal stoken en tegen het verhandelen van illegale drank. Probleem blijft echter het positieve imago van drank bij veel Russen. Daardoor krijgt de politie nauwelijks medewerking van het publiek.

Volgens een recente opiniepeiling zou inmiddels driekwart van de bevolking voorstander zijn van een wettelijke minimumleeftijd voor alcohol van 21 jaar. De openbare mening keert zich dus wel tegen de door dronken jongeren veroorzaakte overlast. De voortijdige sterfte van veertigers en vijftigers blijft vooralsnog echter toege-dekt met de mantel, nee niet die van de liefde maar die van de bedwelming.

De gemeenten kunnen aan het werk

ALCOHOLBELEID 3.0

Sinds 1 januari van dit jaar zijn de gemeenten verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving van de Drank- en Horecawet (DHW). Op dezelfde datum is er een aantal wijzigingen in die wet van kracht geworden. En per 1 januari komt daar nog een aantal wijzigingen bij. Alles bij elkaar voor het ministerie van VWS reden om op 26 juni het congres Alcoholbeleid 3.0 te organiseren voor alle bij de DHW betrokken partijen.

Het alcoholbeleid heeft met twee geheel verschillende beleidsterreinen te maken: volksgezondheid enerzijds en openbare orde en veiligheid anderzijds. Geheel daarmee in overeenstemming startte het congres met een dubbelinterview waarin de dagvoorzitter sprak met staatssecretaris M. van Rijn van Volksgezondheid en met H. Bolhaar als voorzitter van het College van procureurs-generaal van het OM.

In het gesprek zei Bolhaar onder meer dat het OM ernaar streeft dat jongeren hun gedrag veranderen. Vandaar dat het OM voor jongeren de voorkeur geeft aan Halt-straffen boven boetes uitdelen. Boetes en andere sancties moeten wel gegeven worden aan verstrekkers van alcohol die in de fout gaan.

Van Rijn benadrukte het belang van de sociale norm. De samenleving moet duidelijkheid uitstralen: drinken doe je gewoon niet tot je achttiende. Daar is een cultuuromslag voor nodig. Ten aanzien van het roken heeft die cultuuromslag al voor een groot deel plaatsgevonden. Bij de verstrekkers van alcohol moet hij nog beginnen. De percentages naleving van de leeftijds-grens zijn bedroevend laag.

De ochtendzitting werd vervolgd met een voordracht over 10 jaar lokaal alcoholbeleid door Rob Bovens (Trimbos/Windesheim) en Joost Mulder (Stap). Alcohol is overal, er zijn veel verkoop-punten, er is veel reclame, er zijn veel promotie-acties, en er zijn nauwelijks evenementen waar geen alcohol geschonken wordt. Dat biedt allemaal aangrijpingspunten voor het beleid. Maar ook hier is vooral een cultuuromslag nodig. Dat is een kwestie van lange adem.

Na de koffiepauze werden de congresgangers verdeeld over 10 deelsessies. Uw redacteur koos voor deelsessie 1, met sprekers van het ministerie van VWS en van de Voedsel- en Warenautoriteit. Zij spraken over de recente en de voorgenomen wijzi-

gingen van de DHW, en de gevolgen daarvan.

Na de eerste ronde van deelsessies was het lunchpauze. Daarin konden men, voorzien van een broodje, een infomarkt bezoeken. Daar waren kraampjes met informatie te vinden over bijvoorbeeld Trimbos en Stap, over allerlei georganiseerde projecten voor alcoholmatiging, maar ook bijvoorbeeld over een leverancier van een alternatief leeftijdscontrolesysteem voor Ageviewers. Interessant, maar volgens uw redacteur strijdig met de Nederlandse privacy wetgeving.

Na de lunchpauze volgde een tweede ronde van 10 gelijktijdige deelsessies. Ondergetekende bezocht de bijeenkomst over gezondheidsrisico's op evenementen, met sprekers van een particulier veiligheidsbureau en van het Trimbos instituut. Het onderwerp werd toegespitst op de vraag wat organisatoren van evenementen en gemeenten kunnen doen. Van vergunningsvoorwaarden tot EHBO kwam alles ter sprake. Belangrijk is gedetailleerd overleg tussen de organisator en de in te huren veiligheidsdienst.

Tenslotte de derde ronde van deelsessies. Ondergetekende koos voor het onderwerp "omgaan met overlast, agressie en geweld" met sprekers van onderzoeksbureau Beke en van het Trimbos instituut. Het grootste deel van het uitgaansgeweld wordt veroorzaakt door mensen die onder de invloed zijn van drank en/of drugs. Herkennen en isoleren van potentiële relschoppers is belangrijk. Dat vergt diplomatie en tactiek.

In de wandelgangen hoorden wij wat kritiek op het grote aantal gelijktijdige deelsessies. Sommigen hadden twee, een enkeling zelfs drie gelijktijdige sessies willen bijwonen. Sommigen vonden dat belangrijke lezingen wel tweemaal, op verschillende tijdstippen, gegeven hadden mogen worden.

Al met al was het een zeer geslaagd congres, met ruim 500 deelnemers. Daaronder veel beleidsmedewerkers van gemeenten, diverse wethouders en een enkele burgemeester. Daarnaast ook vertegenwoordigers van politie, van alcoholpoli's, verstrekkers van alcohol, en van opleidingsinstu-tuten. De aanzet voor een vernieuwd alcoholbeleid is gegeven.

Dingeman Korf

Europarlementariër vraagt vermelding calorieën op dranketiketten

Volgend jaar wordt nieuwe Europese wetgeving van kracht voor de etikettering van levensmiddelen. Europarlementariër Glenis Willmott heeft gevraagd de nieuwe regels ook van toepassing te laten zijn op alcoholhoudende dranken.

Wanneer consumenten volgend jaar bijvoorbeeld appelsap kopen, krijgen zij op de verpakking alle feiten en getallen betreffende de ingrediënten en de voedingswaarde. Informatieve etikettering, verplicht gesteld door de Europese Unie.

Wanneer diezelfde consumenten wijn of bier aanschaffen, kopen zij een product waar geen informatie over voedingswaarde of ingrediënten op vermeld hoeft te worden. De producent of importeur wordt geheel vrijgelaten of hij iets vrijwillig wil vermelden. Consumenten hebben echter recht op informatie over wat zij kopen.

Willmott zegt geen reden te zien waarom alcohol anders behandeld zou moeten worden dan andere consumptieartikelen. "Het feit dat een glas witte wijn globaal evenveel calorieën bevat als een chocoladereep, zou mensen wel eens kunnen laten nadenken voordat zij een tweede glas nemen".

Oorspronkelijk waren de etiketteringsregels bedoeld voor alle consumptieartikelen. Helaas was de lobby van de alcoholbranche sterk genoeg om voor zijn producten een vrijstelling van de regels te bewerkstelligen.

Volgens Willmott weten de meeste mensen wel dat het drinken van alcohol risico's met zich meebrengt, zoals een verhoogde kans op leverziekten, hart- en vaatziekten, kanker en verslaving. De rol die alcohol speelt in de voeding, en als mede-oorzaak van overgewicht, wordt vaak over het hoofd gezien.

ALCOHOL TIJDENS PUBERTEIT VERHOOGT KANS OP VERSLAVING

Onderzoekers van de universiteit van Heidelberg waarschuwen dat vroeg beginnen met drinken de kans op latere verslaving vergroot. Ouders die hun kinderen thuis vroeg alcohol leren drinken hebben het mis.

De Heidelbergse onderzoekers onder leiding van prof. M. Schneider volgden de ontwikkeling van het drinkgedrag van 283 jongeren. Zij noteerden wanneer de proefpersonen hun eerste alcoholhoudende drank consumeerden, en peilden vervolgens hun drinkgedrag op hun 19-de, 21-ste en 23-ste levensjaar.

Geconstateerd werd dat de meeste tieners hun eerste alcoholische drankje tijdens de puberteit drinken. Een minderheid begon er pas later mee. De vroege beginners consumeerden op

DRANK BLIJFT TABOE BIJ BENZINEPOMP

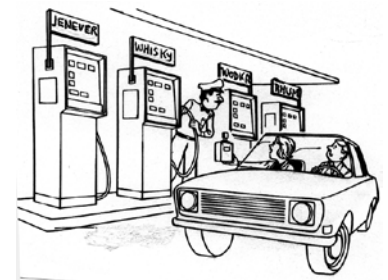
Alcoholhoudende dranken horen niet thuis in de schappen van een tankstation. Aldus de uitspraak van de rechtbank in Assen op 18 juli jl, in het proces tegen pomphouder E. Klok uit Hoogeveen.

Sinds 12 jaar mag er geen alcoholhoudende drank verkocht worden bij benzinestations. Dat was een uitvloeisel van een wetswijziging waarbij de verkoop van alcoholhoudende dranken voor consumptie elders dan ter plaatse, beperkt werd tot slijterijen en levensmiddelenzaken. Niet alleen tankstations, ook bijvoorbeeld souvenirwinkels die lokale wijnen verkochten, werden erdoor getroffen.

In het laatste kwartaal van 2011 begon een aantal tankstations met een protestactie tegen de wet. Zij gingen bewust de wet overtreden door bier te verkopen in hun winkeltjes. Zij werden geverbaliseerd. Dat was het begin van een slepende juridische procedure, waarin op 18 juli een tweede uitspraak werd gedaan. Waarschijnlijk gaan de pompstations in hoger beroep tegen de uitspraak. Woordvoerder E. Klok wil zelfs tot aan het Europese Hof doorprocederen.

De vereniging van pompstationhouders BETA (1800 aangesloten bedrijven), noemt het alcoholverbod discriminatie. Wegrestaurants mogen namelijk wel alcoholhoudende drank schenken. BETA vergeet echter erbij te zeggen dat wegrestaurants uitsluitend voor gebruik ter plaatse, en uitsluitend per glas drank mogen verkopen. Die restaurants hebben daarvoor een horecaverunning. Die hebben tankstations niet.

Twaalf jaar geleden was er veel discussie over de horecaverunning van wegrestaurants. De argumenten dat er uitsluitend per glas zou worden verkocht, dat de passagiers van een

automobilist erdoor getroffen zouden worden hoewel zij geen verkeersdeelnemer zijn, en het feit dat in de regel de drank bij een maaltijd zou worden genoten, hebben toen de doorslag gegeven om voor wegrestaurants een horecaverunning mogelijk te maken.

De verkoop van drank in gesloten verpakking zou het mogelijk maken een voorraadjie in te slaan en dat elders, bijv. op een picknickplaats, te consumeren en dan verder te rijden. Dat werd ongewenst geacht. Ook het feit dat veel vrachtwagenchauffeurs op de parkeerplaats van een tankstation overnachten, maakt de verkoop van alcohol door tankstations ongewenst.

Het argument van de tankstations dat zij in hun winkeltjes ook levensmiddelen verkopen, geeft hen evenmin het recht om drank te verkopen. Zij hebben van rijkswaterstaat of van de gemeente een vergunning voor het exploiteren van een tankstation. De aanwezigheid van een gelegenheid waar broodjes, koeken en snoep verkocht worden, maakt hen geen levensmiddelenzaak. Zij blijven tankstation.

Het tweede argument van de pompstations ligt in het feit dat in het buitenland tankstations wel zwak alcoholhoudende dranken zouden mogen verstrekken. BETA vergelijkt echter de Nederlandse situatie uitsluitend met die in Duitsland en België. In de Scandinavische landen geldt echter eenzelfde verbod als in Nederland. En in België staat invoering van een dergelijk verbod momenteel ter discussie. In diverse andere landen geldt een verbod gedurende de nachtelijke uren. Zelfs in één Duitse deelstaat, Baden-Württemberg, mogen tankstations van 22.00 uur tot 05.00 uur geen drank verkopen.

Sinds het jaar 2000 is het percentage automobilisten dat in de weekendnachten betrap wordt op rijden met een promillage boven de 0,5 bijna gehalveerd. Het aantal verkeersdoden door alcohol daalde van 233 naar 125. Deze verbetering van de verkeersveiligheid is het gevolg van het pakket maatregelen dat op 1 januari 2001 van kracht werd. Het verbod op alcoholverkoop langs de weg, heeft daaraan bijgedragen.

Veroudering versneld door combinatie tabak en alcohol

Onderzoekers van het University College London hebben onderzocht hoe sterk geestelijke veroudering versneld wordt door de combinatie van de twee schadelijke factoren alcohol en tabak. De hersenen van fors drinkende rokers bleken in 10 jaar tijd een veroudering overeenkomend met 12 jaar te vertonen.

De onderzoekers onder leiding van dr. G. Hagger-Johnson, volgden gedurende 10 jaar de rook- en drinkgewoonten en de geestelijke veroudering van 6473 burger ambtenaren (4635 mannen en 1838 vrouwen). Bij de aanvang van het onderzoek waren de proefpersonen tenminste 45 jaar oud. Dat stelde zeker dat er in een periode van 10 jaar geestelijke veroudering te zien zou zijn.

Van de proefpersonen werd gedurende de onderzoeksperiode driemaal het alcohol- en tabaksgebruik getoet. Daarnaast werden zij getest op logisch redeneren, wiskundig inzicht, korte termijn geheugen en spreekvaardigheid.

Uit de resultaten bleek allereerst dat de rokers gemiddeld meer alcohol dronken dan de niet-rokers. De tweede conclusie was dat ook op dit terrein de schadelijke effecten van alcohol en tabak elkaar versterken. De totale achteruitgang is groter dan de optelsom

van de effecten van elk product afzonderlijk.

De grens tussen matig en fors alcoholgebruik legden de onderzoekers bij 21 glazen per week voor mannen, en bij 14 voor vrouwen. Bij de groep van de rokende forse drinkers bleek de cognitieve achteruitgang gemiddeld 36 procent sneller te verlopen dan bij de niet-rokende matige drinkers. Een verontrustend feit omdat nicotine de trek in alcohol versterkt (zie daarover het artikel op bladzijde 2). In de tien jaar van het onderzoek werden de hersenfuncties van de fors drinkende rokers gemiddeld 12 jaar ouder.

Weinig verbazing wekkend was het feit dat bij de rokers de geconsumeerde hoeveelheid alcohol behoorlijk verschil maakte. Hoe meer zij dronken, hoe sneller hun hersenfuncties achteruit gingen.

Dr. Hagger concludeert dat uit een oogpunt van kostenbeheersing in de gezondheidszorg, niet alleen aandacht geschonken moet worden aan de versnelling van de geestelijke veroudering door alcohol en tabak, maar vooral aan het cumulatief effect van die twee leefstijlfactoren gezamenlijk. Het publiek is daar nog te weinig van op de hoogte. Als meer kennis daarover leidt tot gedragswijziging, dan vallen er forse besparingen te behalen in de gezondheidszorg.

MONITOR DRUGS-INCIDENTEN 2012

Onlangs verscheen het overzicht over drugsincidenten 2012. Er werden in totaal 2961 incidenten gemeld. Daarvan waren er 20 dodelijk verlopen. Kleine aantallen in vergelijking met die voor alcohol.

De sterfgevallen waren verdeeld over diverse drugs. Een overdosis heroïne of methadon leidde tot 6 sterfgevallen, cocaïne veroorzaakte er 4. De overige waren verdeeld over GHB, ecstasy, amfetamine of een combinatie van drugs.

De verreweg het vaakst gebruikte drug cannabis had geen sterfgevallen tot gevolg. Maar cannabis veroorzaakte wel incidenten : 517 van de 2961, dus ruim éénzesde. De veel minder gebruikte drug GHB veroorzaakte 700 incidenten. Het grootste aantal incidenten leverde de relatief veel gebruikte drug ecstasy : 1142. Het is daarmee duidelijk dat GHB het grootste risico levert dat het "uit de hand loopt".

De afgelopen vier jaar is het totale aantal geregistreerde incidenten gestegen van 1664 in 2009 naar 2961 in 2012. Echter ook het aantal registrerende medische instanties verdubbelde in die periode. Het aantal incidenten lijkt dus ten naaste bij stabiel te zijn.

En dit...

... was om te beginnen nu eens een positief bericht.

Afgelopen mei hield de Openbare Scholengemeenschap Sevenwolden in Joure een "frisfeest". Omdat bij frisfeesten elders gebleken was dat sommige bezoekers van frisfeesten van te voren alcohol dronken, hield een viertal organisaties (waaronder de politie) een gezamenlijke controle bij de ingang.

Alle jongeren onder de zestien werden gecontroleerd op "indrinken" (vooraf gedronken hebben van alcohol). Niemand van hen had alcohol gedronken . . . . .

* * *

... waren jongeren die wel alcohol dronken en zich daarna misdroegen.

Het gebeurde in Kiel-Windeweer in de heel vroege zondagochtend. Er woedde een brand bij een akkerbouwbedrijf. De brandweer kwam eraan. Maar een klein groepje jongeren, onderweg naar huis na een nacht doorzakken, probeerde de brandweer tegen te houden. Die reed stapvoets

door om geen ongelukken te maken. Dat gaf wel wat vertraging.

De jongeren probeerden wat later ook een tweede brandweerauto tegen te houden. Vervolgens hinderden zij de brandweer bij zijn werk.

Twee grote schuren brandden af. De jongeren richtten vernielingen aan bij huizen en auto's in de omgeving. De inmiddels gearriveerde politie arresteerde één jongen en nam hem mee naar het bureau . . . . .

* * *

... was een schoolvoorbeeld van wat een Pyrrhus-overwinning genoemd wordt.

Het gebeurde afgelopen juli in Spanje. In het plaatsje Gea y Truyols werd de jaarlijkse bierdrinkwedstrijd gehouden. De winnaar dronk in de toegewezen 20 minuten ruim 6 liter bier.

Na de huldiging begon hij over te geven. Bewonderaars brachten hem met spoed naar het ziekenhuis van Murcia. Daar overleed hij. Wij vragen ons af of de schenkers nu vervolgd gaan worden wegens dood door schuld ?

Middeleeuwse gebruiken overigens, daar in Zuid-Spanje . . . . .

* * *

... was een alcomobilist die zijn auto

als onderzeeboot wilde gebruiken.

Het betrof een 66-jarige man uit Gorinchem en gebeurde op een late woensdagavond. Onderweg naar huis reed de man in een bocht van een provinciale weg recht door het water in. De politie was er snel bij en haalde de man uit zijn auto. Daarbij roken zij een sterke dranklucht.

De man moest dus mee naar het bureau. Daar werd geconstateerd dat hij maar liefst 1,6 promille alcohol in zijn bloed had. Zijn rijbewijs mocht hij dus meteen inleveren . . . . .

* * *

... betrof het zoveelste geval van strooien met bewijsstukken door dronkenschap.

In dit geval betrof het een 26-jarige dronken automobilist uit Roodeschool. Op een rotonde reed hij recht door en ramde daarbij een verkeersbord en een verkeersgeleider. Hij reed door, maar had op de rotonde wat bewijsstukken achtergelaten.

Op straat lagen brokken van zijn buitenspiegel, een wieldop, en als belangrijkste zijn kentekenplaat. De politie had hem dus snel opgespoord. Een ademtest wees uit dat hij nog ruim 1,5 promille alcohol in zijn bloed had. Zijn rijbewijs mocht hij dus meteen inleveren. Daarnaast kreeg hij nog twee processen-verbaal . . . . .

In memoriam

Hendrik Ploeger

Op 10 juli overleed te Arnhem in de leeftijd van 89 jaar Hendrik Ploeger. In leven predikant van de Unie van Baptistengemeenten in Nederland.

Wij zullen ons Henk Ploeger vooral herinneren als iemand met grote verdiensten voor de drankbestrijding in ons land. Hij vervulde daarin tal van plaatselijke en landelijke functies. Om alleen maar de belangrijkste te noemen: jarenlang bestuurslid van de NCGOV (zowel voorzitter als secretaris geweest) en vervolgens na de fusie met de GVvD secretaris van de daaruit resulterende CBD.

Daarnaast was hij secretaris van de overkoepelende NCA (Nationale Commissie tegen het Alcoholisme). Het was in die laatste functie dat wij het meest met hem hebben samengewerkt. Uiteindelijk volgde de voorzitter van de ANGOB Henk op als secretaris van de NCA.

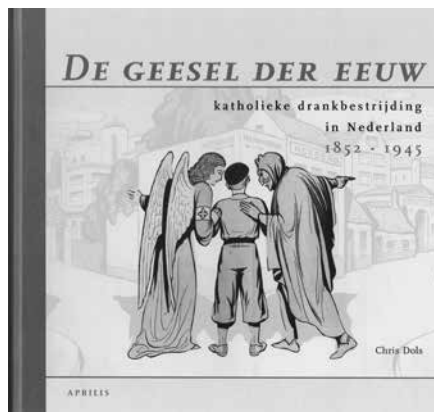
Daarnaast was Henk nog een aantal jaren bestuurslid van Stichting SAB. Zijn laatste ons bekende functie in de drankbestrijding, gedeeltelijk overlappend met zijn bestuurslidmaatschap van Stichting SAB, was die van bestuurslid van het PAD. Na zijn emeritaat bleef hij ook nog beroepsmatig actief, als ziekenhuispredikant.

Met de dood van Henk Ploeger is een einde gekomen aan een rijkgevoeld leven. Wij zijn hem grote dank verschuldigd en wensen zijn nabestaanden veel sterkte om het verlies te dragen.

VERSCHEIJNING G O

Voor het eerstkomende nummer van dit blad is 14 november gepland als verschijningsdatum. Copij voor dat nummer graag uiterlijk 26 oktober bij de redacteur.

BOEKEN OVER KATHOLIEKE DRANKBESTRIJDING MET KORTING

Bij boekhandel Polare (voorheen De Slegte geheten) staan momenteel twee boeken over de katholieke drankbestrijding tegen zeer gereduceerde prijs te koop. Beide boeken zijn geschreven door Chris Dols en uitgegeven door Uitgeverij Aprilis in

Zaltbommel.

Het eerste boek is getiteld "De Geesel der Eeuw", met als ondertitel "katholieke drankbestrijding in Nederland, 1852-1945" en verscheen in 2007. Het beschrijft vooral de geschiedenis van de katholieke matigingsorganisatie Sobriëtas. Het tweede boek is getiteld "Koning Alcohol" en draagt als ondertitel "katholieke drankbestrijding in Limburg" en verscheen in 2008.

Beide boeken zijn bijzonder rijk geïllustreerd. De illustraties bestaan voor een deel uit portretten en groepsportretten uit het beschreven tijdvak, en voor een deel uit afbeeldingen van oude propagandamaterialen. Vooral de laatste zullen de lezer vaak doen glimlachen om de gebruikte woordkeus en zinswendingen. Taal uit een voorgoed voorbij tijd.

Wat ons bij het doorbladeren opviel was het feit dat Sobriëtas zijn grootste bloei beleefde vrijwel gelijktijdig met de ANGOB. Sobriëtas vlak na de eerste wereldoorlog, de ANGOB vlak voor de eerste wereldoorlog. Mogelijk hangt dat samen met de oprichtingsjaren, resp. 1897 voor de ANGOB en 1899 voor Sobriëtas.

Alleen al om de illustraties zijn beide boeken hun huidige prijs meer dan waard. Komt u in de buurt van De Slegte, ga dan kijken. Misschien raakt ook u gearmeerd van de illustraties.

UITNODIGING BEGUNSTIGERSDAG 2013

Ook in 2013 houdt Stichting ANGOB haar jaarlijkse begunstigersdag op de derde zaterdag van september. De begunstigersdag heeft statutair tot doel om de begunstigers (= donateurs) te informeren over het wel en wee van Stg. ANGOB in het afgelopen jaar. Maar het is ook een gelegenheid voor onderlinge contacten. Dit jaar heeft de begunstigersdag een speciaal tintje, omdat het tachtig jaar geleden is dat het Spoek werd opgericht. Daarom wordt het een dag voor allen die het Spoek een warm hart toedragen.

Het programma voor 21 sept. ziet er als volgt uit. Vanaf 11.00 uur heten wij u welkom op het Spoek met een kopje koffie of thee. Om 11.30 u vangt het statutair verplichte agendapunt aan: het informeren van de begunstigers over de gang van zaken van onze stichting in 2012. Een beknopt jaarverslag ligt ter plaatse ter beschikking. Vervolgens een overzicht over de belangrijkste gebeurtenissen op alcoholgebied in 2012 (waarbij de eerste helft van 2013 natuurlijk niet ongenoemd kan blijven).

Omstreeks 12.30 u volgt de broodmaaltijd die de stichting haar begunstigers gratis aanbiedt. Het middagprogramma vangt omstreeks 14.00 u aan. Het vermeldt een power-point presentatie over de ontwikkeling van het Spoek, een blik op de natuur op en rond het Spoek, en een foto expositie met oude foto's van het Spoek. De verschillende onderdelen worden gekoppeld door middel van muzikale intermezzi, waarvoor het bestuur Henk de Geus heeft geëngageerd (zie de website www.liedjeszanger.nl).

Voor deelname aan de maaltijd dient u zich in verband met de catering van te voren aan te melden bij secretaris Rob Peereboom, Bergeonstraat 1, 1851 KB Heiloo, tel. 072 - 53 35 192, of per e-mail op secretaris@angob.nl

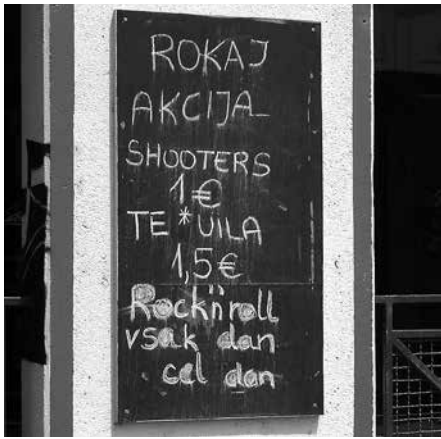

OOK IN SPANJE ACCIJNZEN VERHOOGD

Om het tekort op de begroting te verminderen, heeft Spanje eind juni de accijnzen op tabak en op sterke drank verhoogd met 10 procent. De verwachte gezamenlijke opbrengst bedraagt circa 700 miljoen euro.

Anders dan België, dat eveneens de accijnzen verhoogde, houdt Spanje bier en wijn buiten de verhoging. Dit gaat regelrecht in tegen de aanbevelingen van de Wereld Gezondheidsorganisatie (WHO). Die wil de hoogte van de accijns laten afhangen van het bestanddeel alcohol, onafhankelijk van het type drank waarin die alcohol zich bevindt. Tot nu toe is vrijwel overal de alcohol in sterke drank veel zwaarder belast dan die in andere alcoholhoudende dranken.

Een en ander maakt nog eens duidelijk hoeveel macht de lobby van de brouwers en wijnboeren in Spanje op de regering kan uitoefenen.

Controversen over minimumprijns per eenheid alcohol

ENGELAND STOPT, SCHOTLAND GAAT DOOR

Mei vorig jaar nam het Schotse parlement een wet aan ter invoering van een minimumprijns per eenheid alcohol. De Schotse whisky-stokers deden de regering een proces aan. Dat is tweemaal beslist ten gunste van de Schotse deelregering. Engeland had ook plannen, maar is daarmee gestopt.

De Schotse whisky-stokers stelden dat de wet in strijd was met het Europese mededingingsrecht en concurrentie vervalsend. De rechtbank oordeelde al op 3 mei dat de wet de concurrentie niet vervalste, en binnen de bevoegdheden van de Schotse deelregering viel. De Schotse whisky-stokers gingen in hoger beroep, en dienden ook een klacht in bij de Europese rechter.

Inmiddels heeft Schotlands hoogste rechtscollege bevestigd dat de invoering van een systeem van minimumprijzen niet strijdig is met het Europese mededingingsrecht, en binnen de bevoegdheden van de deelregering valt. Schotland kan de wet nu van kracht doen worden. Volgens schattingen van deskundigen zou dat per jaar ongeveer 300 levens kunnen redden.

Op 17 juli maakte het Engelse ministerie van binnenlandse zaken bekend dat het de plannen voor invoering van een minimumprijns laat vallen, en in plaats daarvan met een voorstel zal komen voor een verbod op "below cost sales" (verkoop beneden de kostprijns). Een systeem dat moeilijker te controleren en te handhaven is. Een producent kan een kostprijns manipuleren, de tussenhandel echter niet.

Onderzoekers van de universiteit van Sheffield hebben berekend dat een systeem met een minimumprijns van 45 pence per eenheid alcohol, 40 tot 50 maal meer effect zal hebben dan een verbod op verkoop beneden de kostprijns. Een rapport hierover is in het bezit van het ministerie.

De conclusie is duidelijk : het ministerie is gewicht voor de druk van de commercieel belanghebbenden.

VERHOOGING ACCIJS NIET ALLEEN VOOR DE INKOMSTEN

Met ingang van 1 januari jl. zijn in ons land de alcoholaccijnzen licht verhoogd. Het was slechts een kwestie van enkele centen, maar de kamerleden Graus en Van Vliet (PVV) zagen er aanleiding in om de staatssecretaris van Financiën vragen te stellen.

De vragen van de heren betroffen uitsluitend de financiële kant van de accijnsverhoging. Dat er ook een belang van de volksgezondheid meespeelde, was aan de vragen te zien niet bij hen opgekomen. Zij vroegen vooral naar het verloop van de accijnsopbrengsten, en in het bijzonder naar die op bier.

Afgelopen juli kwam er antwoord van staatssecretaris Weekers van Financiën. Hij meldde dat de accijnsopbrengsten tot dusverre volgens de verwachtingen van het kabinet liepen. Het argument van de alcoholindustrie, dat verhoging van de accijns zou leiden tot een dusdanige vermindering van de consumptie dat de accijnsopbrengst zou dalen, was ongegrond gebleken.

MENSEN DIE OP RELATIEF JONGE LEEFTIJD EN ZONDER MEDISCHE NOODZAAK KIEZEN VOOR EEN ALCOHOLVRIJDE LEEFSTIJL, BLIJVEN LANGER GEZOND EN LEVEN LANGER

Wij spraken een jaar geleden al de verwachting uit dat de (toen nog "voorgestelde") verhogingen niet tot een daling van de consumptie zouden leiden. De prijsverhoging zou voor een blikje of flesje bier slechts ongeveer 1 eurocent bedragen, en voor een fles wijn ongeveer 8 eurocent. Bepaald geen bedragen om wakker van te liggen.

Verder liet de staatssecretaris weten dat er een rapportage in de maak is over de grenseffecten met betrekking tot de accijnzen. Op basis van de uitkomst daarvan zal komende herfst een beslissing genomen worden over een eventuele verdere verhoging van de accijnzen op tabak en alcohol met ingang van komend jaar.

Ons inziens hebben de heren Graus en Van Vliet gevraagd naar de bekende weg. Dus niet om iets te weten te komen, maar om aan de kiezer duidelijk te maken dat zij voorstander zijn van een zo laag mogelijke accijns op alcohol.

Dingeman Korf

TEGENOFFENSIEF ALCOHOLBRANCHE

Op 1 januari van dit jaar zijn de accijnzen op alcohol licht verhoogd. Voor 1 januari 2014 staat een volgende verhoging gepland. Daarnaast gaat op die datum de verhoging in van de leeftijdsgrens voor bier en wijn naar 18 jaar. De alcoholbranche ziet een omzetsdaling in het verschiet en is een tegenoffensief begonnen.

De gezamenlijke brouwerijen zijn afgelopen voorjaar al begonnen met speciale promotie-acties voor hun product. Op 1 augustus jl. hebben zij daarnaast een groot-schalige actie gestart waarin zij consumenten oproepen om een petitie te ondertekenen tegen "de voortdurende accijnsverhogingen op bier". De actiesite "stopbierbelasting" was al op 24 juni op internet geplaatst.

De verzamelde stemmen wil men komend najaar met een ludieke actie aanbieden aan de betrokken politici. Hopelijk zullen die niet al te zeer onder de indruk daarvan geraken. De som van alle accijnsverhogingen van de afgelopen twintig jaar, is nog steeds kleiner dan de inflatie van die jaren.

Voor 1 januari 2014 staat een verhoging van de accijns op bier gepland van 14 procent relatief (afgelopen januari 10 procent). Dat betekent voor volgend jaar een prijsverhoging van ongeveer anderhalve eurocent voor een blikje of flesje pils. De matige drinkers zullen daar niet wakker van liggen. En de zware drinkers, die het wel in hun portemonnee zullen voelen, probeert VWS al jarenlang te bewegen tot minder drinken.

Zowel de brouwers als de slijters willen dat de accijnsverhoging van

komend jaar van tafel gaat. En liefst willen zij dat de ingegane verhoging van 1 januari jl. wordt teruggedraaid. Vooral de slijters schermen erg met banenverlies door de accijnsverhogingen. Consumenten zouden massaal uitwijken naar winkels aan de andere kant van de grens. Veel slijterijen zouden daardoor moeten sluiten, honderden werknemers zouden op straat komen te staan.

Vermoedelijk is het de slijters ontgaan dat in België inmiddels de accijnzen eveneens verhoogd zijn. Dat heeft het aantal kopers dat gemakkelijk even de grens overwipt al ongeveer gehalveerd. Alleen Duitsland blijft een probleem. Daar zouden Belgen, Denen en Nederlanders gezamenlijk druk op moeten uitoefenen om de accijnzen ook te verhogen. Niet de gemakkelijke weg kiezen van accijnzen verlagen. Want dat betekent alleen maar meer kosten voor de gezondheidszorg, de politie, de rechterlijke macht en de schadeverzekeringen.

De alcoholbranche blijft zich krampachtig verzetten tegen omzetsdaling. Maar zonder een forse omzetsdaling is een significante vermindering van de alcoholproblemen in de samenleving niet te bereiken.

Dingeman Korf